

BEROEPS- BELANGEN

BEROEPSUITOEFENING EN TOEKOMSTMOGELIJK- HEDEN VAN MEDICI, TANDARTSEN APOTHEKERS EN VEEARTSEN

Van het Rapport van de Commissie-Limburg ter bestudeering van de toenemende bevolking van Universiteiten en Hoogescholen en de werkgelegenheid voor academisch gevormden zijn de onderzoekingen betreffende de beroepsuitoefening en toekomstmogelijkheden van bovengenoemde groepen als een afzonderlijk deel door J. B. Wolters, Uitgevers-Maatschappij uitgegeven.

Als basis voor die onderzoekingen is voor alle groepen eenzelfde schema gevolgd. Na een inleiding wordt eerst een historisch overzicht gegeven van de opleiding, gevolgd door beschouwingen aangaande beroepsuitoefening en de groei en de samenstelling van het corps gediplomeerden (leeftijdsopbouw). Voorts vindt men de resultaten van een enquête naar de inkomens verwerkt. Uit een en ander wordt vervolgens de behoefte aan vervanging en (eventueele) uitbreiding afgeleid en uit de statistiek de aanwas van afgestudeerden voor de komende jaren afgeleid. Aan het slot heeft elke sub-commissie de resultaten van haar onderzoek samengevat en de conclusie getrokken met betrekking tot de vooruitzichten van de betreffende studie. Dat deze voor alle vier beroepen niet gunstig luidt zal geen verwondering kunnen wekken.

Zoo bedraagt het aantal medici ruim 5900, wat overeenkomt met één praktiseerend arts op 1720 inwoners. In 1940 zal dit aantal naar schatting tot 6600 zijn aangegroeid, zoodat op 1360 inwoners één arts gevestigd zal zijn. Uit de enquête blijkt dat van 7 à 8 medici met meer dan 5 jaren praktijk één arts niet in staat is een redelijk inkomen te verwerven. In 1940 kan verwacht worden dat dit met één van iedere 5 artsen het geval zal zijn. In verband met de daaruit voor de betrokkenen en ook voor de gemeenschap voortvloeiende gevaren is de sub-commissie voorstandster van de invoering van een numerus clausus. Voorts verwacht zij eenige preventieve werking van toekomstige studenten omtrent de ongunstige vooruitzichten van het medisch beroep.

Ook de conclusie van de sub-commissie voor de studie voor apotheker is weinig bemoedigend. Zij constateert in de eerste plaats dat het apothekersbedrijf een kwijnend bedrijf is, wat ook reeds blijkt uit het feit, dat het aantal apotheken in ons land in de laatste 40 jaren constant is gebleven (in 1934 bedroeg het 691). De oorzaak is gelegen enerzijds in een gedeeltelijke verplaatsing van de bereiding van geneesmiddelen naar de fabriek, voor een ander deel (door het niet handhaven van de wet van 1865, regelende de uitoefening van de artsenijbereidkunst) in een verplaatsing van de geneesmiddelenvoorziening naar de winkels van drogisten en andere onbevoegde handelaren. Voorts in de onmogelijkheid voor apothekers om onder de bestaande wetgeving zich te vestigen in kleinere plaatsen en op het platteland (concurrentie van de apotheekhoudende geneeskundigen).

Verbetering is naar het oordeel der sub-commissie alleen te verwachten van wetswijziging om die vestiging mogelijk te maken, door de pharmaceutische praktijk van de artsen in plaatsen met ten minste 5000 inwoners te doen vervallen, zoodra er zich een apotheker vestigt. Voorts beperking van de kwakzalverij en van den invoer van waardelooze geneesmiddelen. Ten aanzien van het aantal studenten in de pharmacie is zij voorstandster van een jaarlijksche vaststelling van een maximum aantal nieuw in te schrijven studiosi.

De sub-commissie voor de veeartsenijkundige studie is in haar conclusie nog het minst somber: de resultaten van haar onderzoek geven haar geen aanleiding om tot repressieve maatregelen, in den vorm van een te stellen maximum voor veterinaire studenten, te adviseeren. Wel stelt zij voorop, dat in de huidige omstandigheden het beroep van veearts den afgestudeerden weinig kan sen biedt door een reeds bestaand teveel aan practici. (In 1934 bedroeg het aantal veeartsen in ons land 733, in Indië 76). Een deel daarvan vindt in ambtelijke werkzaamheden (vleeschkeuringsdienst) een welkome aanvulling van de dalende inkomsten uit de particuliere praktijk. Voor de jongere practici wordt het echter moeilijk of haast onmogelijk om zich een matig bestaan te veroveren.

Over de resultaten van het onderzoek aangaande vooruitzichten van de studie der tandheekunde moge te dezer plaatse gezwegen worden. Elders in dit nummer is aan de conclusies van de betreffende sub-commissie, waarin de collega's B a k k e r en N o r d zitting hadden, reeds een aparte beschouwing gewijd.

Alles met alles levert het rapport een weinig opwekkende lectuur, al bevat het beschouwingen en gegevens, waarvan het in hooge mate belangwekkend is om in details kennis te nemen. B.

TUCHTRECHTSPRAAK

EINDBESLISSING

Het College voor medisch tuchtrecht en oplossing van geschillen in eersten aanleg, volgens art. 7 der wet van 2 Juli 1929 (stsb. no. 222), gevestigd te Amsterdam;

Gezien een klacht van A., echtgenoot van M., tandarts en wonende te X., B., tandarts en wonende te X., en C., tandarts en wonende te Y., tegen D., tandarts en wonende te Z., ingekomen bij den secretaris op 6 November 1935;

Gelet op hetgeen ter terechtzitting van 20 December 1935 heeft plaats gehad en op de stukken, ten aanzien waarvan de voorschriften van de art. 37 e.v., en van art. 55 van het Reglement Medisch Tuchtrecht zijn toegepast;

Gehoord klaagster, klagers, tandarts D. voornoemd als persoon over wien geklaagd is, als diens raadsman E., advocaat bij het Gerechtshof te Z., wonende aldaar en als getuige F., wonende te Y.;

Overwegende dat de klacht zakelijk inhoudt, dat tandarts D. zich schuldig maakte aan handelingen, die het vertrouwen in den stand der tandartsen ondermijnen door:

1. in het ..... en ..... de navolgende advertentie te plaatsen:

.....

.....

Tandarts,

„houdt spreekuren ten huize van den heer F., ... Y (bij „de.....) Vrijdags van 9—12; gratis inlichtingen van 9—2. „Heele gebitten, pijnloos trekken inbegrepen f 30.—, met garantie. Pijnloos trekken f 1.—. Adres: Z.....”

2. te werken in een instituut, dat eigendom is van een onbevoegde, in wiens dienst hij mag worden geacht te staan ;
3. te werken in een inrichting, waarvoor reclame wordt gemaakt met den naam van een niet-tandarts, terwijl de tandarts zijn naam niet noemt ;

Overwegende dat klaagster en klagers, allen tandartsen te X. en Y., rechtstreeks belanghebbenden zijn ten aanzien van de vraag, of de tandarts D, die te Y de tandartspractijk uitoefent, handelingen verricht, die het vertrouwen in den stand der tandartsen ondermijnen ;

Overwegende dat door het onderzoek de navolgende feiten zijn komen vast te staan :

Op uitnoodiging van G., tandtechnicus, onbevoegd tot het uitoefenen van de tandartsenpractijk, heeft tandarts D zich bereid verklaard op naam van eene door genoemden G in elkaar gezette....., waarvan hij (D.) niet weet, of haar Statuten Koninklijk goedgekeurd zijn, en waarvan hij ook overigens niets heeft kunnen mededeelen, dan dat zij vaste tarieven heeft, die gelden voor leden en niet-leden, terwijl de leden f 1.— betalen, te Y tegen een vast salaris de tandartspractijk uit te oefenen. Ter uitvoering daaraan heeft genoemde G. van F. .... te Y wekelijks des Vrijdagsmorgens de beschikking over een kamer in diens woning gekregen, waarin tandarts D alsdan in tegenwoordigheid van den genoemden G. de practijk uitoefent, hoofdzakelijk bestaande in het trekken van kiezen en tanden, waarna G de kunstgebitten en kunsttanden ter vervanging van het getrokkenen levert. Voor deze practijk is op de in de klacht genoemde wijze geadverteerd. De patiënten betalen aan G, die steeds tegenwoordig is, van wien F ook zijn geld ontvangt.

Overwegende dat uit deze feiten, blijkt, dat tandarts D in loondienst van een tandtechnicus werkzaam is en ten dienste van diens belangen de tandartsenpractijk uitoefent, waarvoor geadverteerd wordt onder dekmantel van een „vereniging” met ideëelen naam, waarvan hij op geenerlei wijze het ideëele karakter heeft kunnen aannemelijk maken, voorts met aankondiging van „pijnloos trekken,” alsof deze onder alle omstandigheden zou kunnen gewaarborgd worden hetgeen niet het geval is, en met vermelding

van vaste tarieven voor bepaalde met name genoemde mondbehandelingen, n.l. trekkingen en levering van gebitten;

Overwegende dat tandarts D zich, aldus handelende, schuldig maakte aan handelingen, die het vertrouwen in den stand der tandartsen ondermijnen, daar aldus een misleidende voorstelling gegeven wordt omtrent wezen en doel der tandartsenpractijk en de wijze, waarop deze ten huize van F wordt uitgeoefend, welke uitoefening door dezen tandarts geschiedt, ten dienste van iemand, wiens belang meebrengt, dat — ten koste van het vertrouwen, in den tandarts in het algemeen te stellen — een eenzijdige behandeling der patiënten plaats vindt met verwaarloozing van wat eerste eisch daarbij dient te zijn, n.l. een conserveerende verzorging van het gebit;

Overwegende dat tandarts D zich nog erop beroepen heeft, dat hij voor den inhoud der advertentie geen verantwoordelijkheid draagt, doch ten onrechte, daar deze die verantwoordelijkheid aanvaard heeft door zich in dienst te stellen van dengeen, door of namens wien deze advertentie is geplaatst;

Overwegende dat het College de handelingen van tandarts D ernstig vindt en den maatregel van berisping op zijn plaats acht;

Overwegende, dat deze beslissing met het oog op haar belang voor bekendmaking in aanmerking komt;

Beslissende :

Verstaat, dat tandarts D, wonende te Z. zich schuldig maakte aan handelingen, die het vertrouwen in den stand der tandartsen ondermijnen;

Past op hem toe den maatregel van berisping;

Beveelt, dat deze beslissing met inachtneming van het bepaalde in art. 63 van het K. B. van 31 October 1929, S. 474 zal worden bekend gemaakt.

Verstaat dat deze bekendmaking zal geschieden door plaatsing van een afschrift der beslissing in de Verslagen en Mededeelingen betreffende de Volksgezondheid, en door toezending van een afschrift der beslissing ter publicatie in na te melden tijdschriften,

aan de redactie van het Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde, het Tijdschrift voor Tandheelkunde, de Geneeskundige Gids het Weekblad van het Recht en de Nederlandsche Jurisprudentie;

Verstaat dat noch aan klagster, noch aan klagers, noch aan den persoon over wien geklaagd is, kosten, voor hen uit de behandeling der zaak voortvloeiende, uit 's Rijks Kas zullen worden vergoed.

Aldus gewezen door de heeren mr. B. de Gaay Fortman, voorzitter, dr. A. H. Schmidt, G. P. Trooyen, leden-geneeskundige, W. L. van Andel en W. A. Becker, leden-tandarts, in tegenwoordigheid van Mr. W. F. Schokking, secretaris op 7 Januari 1936.

(w.g.) FORTMAN.

„ W. F. SCHOKKING.

*Voor afschrift conform
(met inachtneming van art. 63
R. M. T.)*

De Secretaris van het Medisch Tuchtcollege te Amsterdam:

S. J. KONING.

EINDBESLISSING

Het College voor medisch tuchtrecht en oplossing van geschillen in eersten aanleg volgens art. 7 der wet van 2 Juli 1928 (stsbl. no. 222), gevestigd te Amsterdam;

Gezien een klacht van den Geneeskundig Inspecteur bij het Staatstoezicht op de Volksgezondheid voor de provincie....., zijnde thans doctor A., art, wonende te X., tegen B., 73 jaar, tandarts wonende te Y., ingekomen bij den secretaris op 20 November 1935;

Gelet op hetgeen ter terechtzitting van 20 December 1935 heeft plaats gehad en op de stukken, ten aanzien waarvan de voorschriften van de artt. 37 e.v. en van art. 55 van het Reglement Medisch Tuchtrecht zijn toegepast;

Gehoord klager en tandarts B als de persoon over wien geklaagd is;

Overwegende dat de klacht inhoudt, dat tandarts B

1. door het bijstaan van een gebittenmaker, onbevoegd tandheelkunde uit te oefenen,
2. door het voldoen aan een verzoek van een persoon, onbevoegd tandheelkunde uit te oefenen, om een spreekuur met hem te houden,
3. door te practiseeren in een perceel, waar op een glasruit een gedrukte kaart is aangebracht met het opschrift „Tandarts B en C. Spreekuur 's Woensdags van 2—4 uur”, waar dus voor de tandheekkundige practijk de naam van den tandarts wordt saamgevoegd met dien van een persoon, die onbevoegd is eenige tandheekkundige practijk uit te oefenen,
4. door om geld in dienst te zijn van een persoon, die onbe-

voegd is tandheerkundige practijk te doen en met welken onbevoegde de tandarts blijkens publieke aankondiging op de glasruit van het perceel, waar de practijk wordt uitgeoefend, spreekuur door beiden wordt gehouden,

zich schuldig maakte aan handelingen, die het vertrouwen in den stand der tandartsen ondermijnen;

Overwegende dat op de wijze, als bij art. 59 van het Reglement medisch tuchtrecht en oplossing van geschillen (Kon. besl. van 31 Oct. 1929 Stsbl. no. 474) is bepaald, de volgende feiten zijn komen vast te staan:

B., tandarts te Y., heeft in den loop van 19... met C., tandtechnicus, onbevoegd tandheerkunde uit te oefenen, van wien hij wist, dat deze te Z. goed bekend was, een overeenkomst aangegaan, krachtens welke hij wekelijks des Woensdagmiddags van 2 tot 4 uur, tegen vergoeding per keer met dezen C zitting houdt te Z., en zich dan hoofdzakelijk bezig houdt met het trekken van tanden en kiezen bij de patiënten, die op het spreekuur komen, waarna in voorkomende gevallen C afdrukken van den mond maakt en gebitten levert. Op een glasruit van het perceel, waar zitting wordt gehouden, was een gedrukte kaart aangebracht met het opschrift „Tandarts B en C. Spreekuur 's Woensdag van 2—4 uur.” De patiënten betalen aan C;

Overwegende dat hiermee de feiten, door klager ten grondslag van zijn klacht gelegd, bewezen zijn, en het College met klager van oordeel is, dat tandarts B aldus zich schuldig heeft gemaakt aan handelingen, die het vertrouwen in den stand der tandartsen ondermijnen;

Overwegende immers, dat de tandarts, die zich op deze wijze in dienst stelt van een tandtechnicus, wiens taak het behoort te zijn in opdracht en voor rekening van den tandarts zijn technischen arbeid ten behoeve van diens patiënten te verrichten, de rollen omkeert, en het publiek in de waan brengt, dat het zich even goed, zoo niet beter, tot den tandtechnicus kan wenden om tandheerkundigen bijstand, terwijl bovendien aldus de tandarts gedwongen wordt zijn hulpverlening niet te richten naar het belang van den patiënt maar naar dat van den tandtechnicus voor wien hij heeft te arbeiden, zulks met verwaarloozing van

hetgeen eisch is in de uitoefening der tandartsenpractijk, n.l. dat allereerst naar een conserveerende behandeling van het gebit der patiënten gestreefd wordt;

Overwegende dat tandarts B. wel verklaard heeft, dat de aankondiging op de glasruit van het perceel, waar het spreekuur wordt gehouden, hem niet bekend was vóór klagers waarschuwing doch — daargelaten dat hij door zijn indiensttreding als tandarts bij den tandtechnicus het risico van diens wijze van aankondiging van beider spreekuur mede te dragen heeft — met het wegvallen van dit feitelijk gegeven der klacht de beslissing van dit College en haar motiveering in de voorafgaande overweging op grond van de overblijvende feiten niet anders zou kunnen zijn;

Overwegende dat het College meent vooralsnog met na te noemen maatregel te kunnen volstaan;

Overwegende, dat deze beslissing met het oog op haar belang voor bekendmaking in aanmerking komt;

Beslissende:

Verstaat, dat tandarts B., wonende te Y., zich schuldig maakte aan handelingen, die het vertrouwen in den stand der tandartsen ondermijnen;

Past deswege op hem toe den maatregel van waarschuwing;

Beveelt, dat deze beslissing met inachtneming van het bepaalde in art. 63 van het K.B. van 31 October 1929, S. 474 zal worden bekend gemaakt;

Verstaat dat deze bekendmaking zal geschieden door plaatsing van een afschrift der beslissing in de Verslagen en Mededeelingen betreffende de Volksgezondheid, en door toezending van een afschrift der beslissing ter publicatie in na te melden tijdschriften, aan de redactie van het Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde, het Tijdschrift voor Tandheelkunde, de Geneeskundige Gids, het Weekblad van het Recht en de Nederlandsche Jurisprudentie;

Verstaat, dat noch aan klager, noch aan den persoon over wien geklaagd is, kosten, voor hen uit de behandeling van de zaak voortvloeiende, uit 's Rijks Kas zullen worden vergoed;

Aldus geweest door de heeren mr. B. de Gaay Fortman, voorzitter, dr. A. H. Schmidt, G. P. Trooyen, leden-geneeskundige; W. L. van Andel en W. A. Becker, leden-tandarts, in tegenwoordigheid van mr. W. F. Schokking, secretaris, op 7 Januari 1936.

(w.g.) FORTMAN,
voorzitter.
„ W. F. SCHOKKING,
secretaris.

Voor afschrift conform
(met inachtneming van art. 63
R. M. T.)

De Secretaris van het Medisch Tuchtcollege te Amsterdam:

S. J. KONING.

UITSpraak VAN DEN Raad VAN Beroep VAN DE
NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TOT
BEVORDERING DER TANDHEELKUNDE

Inzake het ethisch al dan niet geoorloofde van het verleenen van gratis diensten aan verplegend personeel

De Raad van Beroep van de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde,

Gezien de klacht van A., tandarts te W., lid der Maatschappij, d.d. 18 October 1935 ingediend bij den Afdeulingsraad van de Afdeeling K. der Maatschappij,

tegen:

dr. B., tandarts te W., eveneens lid der Maatschappij, behelzende, dat laatstgenoemde de zusters van het St. Vincen-tius-Gasthuis te G., welke zusters, volgens de klacht, o.a. in den wijden omtrek verpleegsters-diensten verrichten, op de volgende voorwaarden van tandheelkundige hulp voorziet:

trekken gratis, vullen gratis, kunstgebitten tegen minimale tarieven, b.v. neo-hekolith bovengebít f 22.— (twee en twin-tig gulden), rubber ondergebít f 12.— (twaalf gulden), welke handelwijze — volgens klager — de belangen van de collega's ten zeerste schaadt en waardoor de betreffende collegae, i.c. die te G. en omgeving, ten zeerste zoowel financieel als mo-reel gedupeerd worden;

Gezien de beslissing van genoemden Afdeulingsraad, gedateerd 11 November 1935, waarin wordt medegedeeld, dat de Raad een-parig van meening is, dat er geen aanleiding bestaat zich met deze kwestie in te laten, wijl geen bindende minimum-tarieven zijn vastgesteld, zoodat B. „de volle vrijheid heeft de door hem verleende diensten zelf te taxeeren en zijn honorarium dienover-eenkomstig te bepalen”;

Gezien het op 15 November 1935, alzoo tijdig, ingediend be-roepschrift van klager tegen deze beslissing;

Gehoord ter zitting van den Raad van Beroep op 12 Januari 1936 gehouden, zoowel appellant A. als aangeklaagde B., welke de ten laste gelegde feiten erkende;

Overwegende, dat appellant in beroep is gekomen, omdat de Afdeulingsraad zijn klacht heeft afgewezen zonder haar behoortijk op de in het Huish. Reglement aangegeven wijze te behandelen

en te onderzoeken, waardoor — naar appellant's oordeel — aan de rechtszekerheid tekort zou zijn gedaan; *)

Overwegende, dat appellant zijn beroep voorts motiveert:

- a. met de meening, dat het standpunt van den Afdeelingstraad indruischt tegen den geest van den codex voor beroepsethiek, volgens welke onredelijk hooge of onredelijk lage honoreering voor bepaalde verrichtingen schadelijk moet worden geacht voor het aanzien van en het vertrouwen in het beroep;
- b. door verband te leggen tusschen de handelingen van beklagde en diens veronderstelde onbekendheid met den geest van den codex voor beroepsethiek, met name de zinsnede, waarin het geven van commissieloon in eenigen (i. c. gratis professioneele diensten) voor het „aanbrengen” van patiënten als niet geoorloofd wordt verklaard;

Overwegende ten aanzien van het beroep, dat appellant een klacht heeft ingediend, die voldoet aan de in artikel 53 van het Huish. Reglement gestelde eischen;

dat in genoemd artikel omstandig is voorgeschreven, op welke wijze een Afdeelingstraad een ingekomen schriftelijke klacht heeft te behandelen;

dat, mede uit de inlichtingen door den secretaris van den Afdeelingstraad, tandarts F., ter zitting verstrekt, is gebleken, dat de Afdeelingstraad het aangeklaagde lid geen kennis heeft gegeven van de tegen hem ingediende klacht, hem noch daarover heeft gehoord, noch opgeroepen, en evenmin den klager in de gelegenheid heeft gesteld nader te worden gehoord tot het geven van een toelichting op zijn klacht;

Overwegende, dat derhalve gebleken is, dat bij de behandeling van de onderhavige klacht de Afdeelingstraad op al deze belangrijke punten is afgeweken van de wijze van behandeling, zooals is voorgeschreven in art. 53 en dat daardoor terecht appellant zich in zijn rechten acht tekort gedaan;

Overwegende, dat mitsdien de beslissing van den Afdeelingstraad niet kan worden gehandhaafd; *)

Overwegende ten aanzien van de verdere toelichting van het beroep:

ad a. dat aangeklaagde voor zijn handelwijze ten opzichte

---

*) Cursifering van de Redactie.

van de bedoelde zusters zich heeft beroepen op het gebruik in kleinere plaatsen, althans in de streek, waar hij gevestigd is, om personen, behoorende tot den geneeskundigen staf, professioneele diensten gratis te verlenen, ten bewijze waarvan hij ter zitting verklaringen heeft overgelegd van practiseerende artsen, houdende, dat het tot de medische ethiek behoort om verplegend personeel en vrije verpleegsters kosteloos geneeskundige hulp te verlenen en dat zij de zusters van het St. Vincentius-Gasthuis niets laten betalen voor medische hulp;

Overwegende, dat hieruit niet voortvloeit, dat deze ongeschreven gewoonte ook betrekking heeft of moet hebben op tandartsen, wier bemoeïingen uit den aard van hun werk weinig of niet samentreffen met die van verpleegsters als bedoeld;

dat als grondslag van een dusdanig gebruik moet worden gezien een vrij geregeld beroepsmatig contact en samenwerken in geneeskundig verband tusschen artsen en personen, die verplegingsdiensten bewijzen;

dat dit bij practiseerende tandartsen als regel niet voorkomt, zoodat een relatie als bovenbedoeld niet bestaat;

Overwegende, dat den Raad uit inlichtingen is gebleken, dat een gratis behandelen van artsen en verpleegsters geen gewoonte is in de Afdeeling, waarin de aangeklaagde is gevestigd, al wordt aan deze personen vaak een tarief in rekening gebracht, lager dan het gebruikelijke;

Overwegende, dat de Raad het standpunt van den aangeklaagde dan ook niet als algemeen aanvaard erkent;

dat het echter niet als een inbreuk op de tandheelkundige ethiek mag worden opgevat, wanneer een tandarts meent zijn hulp gratis aan personen, werkzaam in eenig met de geneeskunde verband houdende beroep, te moeten verlenen;

Overwegende, dat het gewraakte tarief voor prothetische hulp aan genoemde zusters niet als een honoreering moet worden beschouwd, aangezien de in rekening gebrachte bedragen nauwelijks de eigen onkosten kunnen dekken — naar de aangeklaagde verklaarde — alleen de vergoeding voor den tandtechnicus betreffen, zoodat ook deze tandheelkundige diensten in feite kosteloos worden verleend;

dat, ware dit niet het geval, van een te lage honoreering sprake zou kunnen zijn;

dat het in rekening brengen van de eigen kosten zonder vermelding op de nota, dat slechts deze in rekening zijn gebracht, gelijk aangeklaagde erkent te doen, licht tot misverstand kan leiden en den indruk wekken, dat in deze bedragen ook nog een vergoeding voor bewezen diensten schuilt;

dat door hierop niet nadrukkelijk de aandacht te vestigen, bij het publiek de verkeerde meening zou kunnen post vatten, dat ook tegen deze tarieven van aangeklaagde nog loonend prothetische hulp verleend kan worden, hetwelk tot verklaarbare ontstemming bij de ter plaatse gevestigde collega's heeft kunnen leiden;

Overwegende derhalve, dat aangeklaagde zich niet aan een te lage honoreering schuldig maakt in den zin en den geest als bedoeld in den codex voor Beroepsethiek en hij zich ten deze ook niet schuldig maakt aan handelingen in strijd met de waardigheid en het aanzien van het beroep;

Overwegende, dat in dit verband appellant's klacht omtrent geleden moreele schade wel kan worden begrepen als zijnde de gewraakte declaraties door hun formulering een bemoeilijking bij het handhaven van redelijke honoraria voor tandheelkundige hulp;

dat echter appellant de gestelde financieele dupeering niet heeft kunnen staven door mededeeling van gevallen, waarin hij schade heeft geleden, doch zich ten deze de belangen van in de buurt gevestigde collega's ter harte had genomen, zonder ook dienaangaande bepaalde feiten te kunnen aanvoeren;

ad b.

Overwegende, dat appellant in gebreke is gebleven aan te toonen, dat genoemde zusters in ruil voor de kosteloze tandheelkundige hulp personen hebben overgehaald om zich tegen hun aanvankelijke voornemen in of in afwijking van hun gewoonte, tot aangeklaagde te wenden voor behandeling;

dat hij deze veronderstelling heeft gebaseerd op mededeelingen, welker juistheid hij niet heeft kunnen controleeren;

Overwegende derhalve, dat het door appellant aan aangeklaagden laste gelegde aanbieden van commissieloon (in den vorm van gratis diensten) aan genoemde zusters, niet is bewezen en zijn beroep op de betreffende zinsnede in den Codex voor Beroepsethiek, waarin het laten „aanbrengen” van patiënten tegen commissieloon als niet geoorloofd wordt beschouwd, ongegrond is;

Gezien de artt. 22 van de Statuten, 47, 48, 51, 53, 55, 58, 60, 61 en 62 van het Huishoudelijk Reglement van de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde;

Recht doende:

Vernietigt de beslissing van den Afdeelingsraad van de Afdeeling K. d.d. 11 November 1935, waarvan beroep;

Verklaart de klacht ongegrond, zijnde de handelingen van B., waarover appellant zich beklagt, niet in strijd met de beroepswaardigheid, noch vormende een ernstige inbreuk op de collegialiteit;

Bepaalt, dat van deze uitspraak een afschrift zal worden gezonden aan aangeklaagde, appellant, het Hoofdbestuur van de Maatschappij, het Bestuur van de Afdeeling K., alsmede aan den Raad dier Afdeeling.

*Aldus gedaan den 9en April 1936
door den Raad van Beroep, samenge-
steld uit J. Sanders Ezn., voorzitter, H.
G. Pitsch, plaatsvervangend lid te Am-
sterdam en P. H. Buisman, secretaris
te Tiel.*

SCHOOL-MONDHYGIÈNE !

Dat de belangstelling voor het gezonde gebit steeds meer doordringt, moge onder meer uit de volgende ons toegezonden mededeeling blijken:

NIEUWE SCHOOLVEREENIGING.

Over het „snoepen” van
de kinderen.

AMSTERDAM, Paaschvacantie '36.

Aan de Ouders van onze Schoolleerlingen.

L. S.

Ouders en onderwijzers zijn het zeker volkomen eens met de uitspraak van de medici, dat een *gezond gebit* een van de *belangrijkste factoren* is om het kind tegen ziekten te beschermen. Een zuiver gebit komt de gezondheid van het kind ten goede, vermeerdert zijn gevoel van eigenwaarde en bevordert de gemakkelijkerheid van het leren. Prikkelbaarheid of zenuwachtigheid, door kiespijn veroorzaakt, belemmert de gedachtenconcentratie, die het schoolwerk eist.

Wij allen zien er de noodzakelijkheid van in, dat de *tanden onzer kinderen goed verzorgd moeten worden*. Alleen door het voeren van een voortdurende propaganda van Verenigingen in alle landen, die de strijd voeren tegen het tandbederf, zal het mogelijk zijn, dat van een toekomstig mensengeslacht niet meer gezegd kan worden, dat 90 % der cultuurvolken aan tandziekten lijdt met de funeste gevolgen daaruit veelal voortspruitend.

De opgelegde goede gewoonte, dat onze kinderen de tandenborstel regelmatig moeten gebruiken, dat zij minstens twee maal per jaar bij den tandarts moeten verschijnen, is hun, om zo te zeggen, voor hun verdere leven al tot een tweede natuur geworden, maar . . . denken wij volwassen opvoeders altijd wel voldoende aan de zo nadelige gevolgen, die kunnen voortkomen uit het veelvuldig gebruik van allerlei „zoetigheden”?

In de afgelopen Paasvacantie heb ik mij daaromtrent eens uitvoerig laten voorlichten door een deskundige op dat gebied; ik heb daarna de hand in eigen boezem gestoken en geconstateerd . . . dat wij onderwijzers

als mede-opvoeders van Uw kinderen ook niet geheel en al vrij uit gaan. Wel geldt ook bij ons op school het „snoepen” op school is verboden maar . . . wat doen wij in de klas als een leerling jarig is? „Dan mag er op een hele dag tweemaal getraceerd worden,” zo luidt de algemene maatregel. Wij vergeten daarbij echter, dat in een klas van 23 leerlingen dus gewoonlijk 46 keren per jaar een chocoladereep of andere snoeperij met onze sanctie wordt toegediend en dat gebeurt gewoonlijk in het midden van de schooltijden gedurende de schoolpauze, in de tijd dus dat de maag leeg is en dat de zoetigheden gretig worden opgenomen en de veelal kleverige substantie (toffee's b.v.) in de mondholte gedeeltelijk achterblijft. Daarbij komt ook nog, dat de eetlust der kinderen daardoor in gevaar gebracht wordt.

Ik heb mij laten vertellen, dat op deze gronden in meerdere landen op de scholen *niet* „getraceerd” mag worden of het moet op vruchten zijn. Is het werkelijk waar, dat er zelfs op onze school kinderen zijn, die nooit vruchten eten „omdat ze er niet van houden?” Moeten deze kinderen het eten van appels, peren, sinaasappelen, kersen, tomaten en andere vruchten, die zo rijk zijn aan vruchtensuiker dan niet zo spoedig mogelijk aanleren?

Misschien kunnen wij op onze school de propaganda voor een goede tandverzorging meer dienen dan wij tot nog toe deden, door ook aan de jongere leerlingen daaromtrent eenvoudige begrippen aan te brengen (in het zesde leerjaar komt de tandverzorging pas officieel aan de orde bij de behandeling van het menselijk lichaam!) Gaarne willen wij ons daarvoor extra inspannen in de hoop daarmede evenals met de veilig-verkeerspropaganda de belangen van onze school leerlingen te bevorderen, maar . . . dan eist de consequentie ook, dat wij *op school zelf het goede voorbeeld geven* door niet meer toe te staan, dat jarige kinderen op „snoep” mogen tracteren.

Mag ik in dezen op Uw medewerking rekenen om deze maatregel nu dadelijk na de Paasvacantie van kracht te doen zijn? Wij zullen heus de verjaardag van Uw kinderen op school niet voorbij laten gaan zonder een gemeenschappelijk „lang zal hij leven” te zingen of een mooie gekleurde krans met het aantal bereikte levensjaren op het bord te zetten, we zullen opgewekt samenzijn, maar we doen het in de toekomst . . . *zonder snoep*.

Hoogachtend,

gaarne Uw dw.

M. VRIJ,

Directeur der Nieuwe Schoolvereniging.